

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201699
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5321201699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ I. M., nar. XX. XX. XXXX, 2/ P. M., nar. XX. XX. XXXX, 3/ Z. M., nar. XX. XX. XXXX a 4/ E. M., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, deti rodičov, matka: I. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXX, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom Čadca, Ul. 17. Novembra, IČO: 50 473 522 a otec: Z. M., nar. XX. XX. XXXX, občan Českej republiky, bytom M. H. M., N. XXX, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina, o úpravu rodičovských práv a o uloženie výchovného opatrenia, na odvolanie matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 8P/49/2021-351 zo dňa 30. 08. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Dolný Kubín vo výroku I. zveril maloleté deti M. I., P., Z. a E. do osobnej starostlivosti otca s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Vo výroku II. matke uložil povinnosť platiť výživné na každé maloleté dieťa vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima v zmysle § 2 zákona č. 601/2003 Z. z., a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Vo výroku III. upravil styk matky s maloletými deťmi neobmedzene, vo výroku IV. vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol, vo výroku V. určil nad výchovou maloletých detí dohľad v trvaní jedného roka, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a tiež školských a predškolských zariadení, ktoré maloleté deti budú navštevovať. Vo výroku VI. rozhodol súd o trovách štátu, ku ktorým zaviazal otca vo výške 450,84 eur a povolil mu trovy splácať v mesačných splátkach vo výške 100,- eur vždy do každého 30. dňa v mesiaci na účet Okresného súdu Dolný Kubín, pričom prvú splátku stanovil na mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku. Vo výroku VII. súd štátu náhradu trov konania voči matke I. M. nepriznal. Vo výroku VIII. konštatoval, že došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 5P/33/2020-85 zo dňa 22. 10. 2020 v časti o úprave rodičovských práv a povinností. Posledným výrokom súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov naň nemá nárok. Svoje rozhodnutie súd zdôvodnil s poukazom na ustanovenia Zákona o rodine, § 36, § 37, § 62 a § 75, tiež poukázal na ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, a to § 38, resp. § 262, § 52 a § 57. Súd vychádzal zo zistení, že otec maloletých detí podal návrh na zmenu osobnej starostlivosti, keď na základe rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/35/2020 boli maloleté deti po rozvode manželstva zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na ich výživu sumou 110,- eur na maloletú I., 90,- eur na maloletú P., 90,- eur na maloletého Z. a 80,- eur na maloletého E.. Návrh odôvodnil tým, že matka žije s deťmi v Centre sociálnych služieb H. v zariadení núdzového bývania v C. P.. Matka výchovu

maloletých detí nezvláda, samotné deti ho žiadali, aby mohli bývať s ním. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, kde aj v súčinnosti so znalcom podaným znaleckým posudkom dospel k záveru, že v čase rozhodovania otec má vytvorené lepšie podmienky pre starostlivosť vo vzťahu k maloletým deťom. Samotné deti prejavili vôľu zostať spoločne s ním, pričom otec zvládal zabezpečenie starostlivosti, keď boli deti u neho na základe neodkladného opatrenia, ktoré súd vo veci vydal dňa 21. 06. 2022. Deti sú v jeho starostlivosti prakticky od júla 2022. Je zamestnaný, príjem dosahuje okolo 800,- eur v čistom. Otec s deťmi má k dispozícii trojizbový byt. V čase rozhodovania súdu maloletá I. mala ukončený 4. ročník základnej školy, maloletá P. 3. ročník základnej školy, Z. 2. ročník základnej školy a maloletý E. od septembra 2022 by mal navštevovať Materskú školu v M.. Matka v čase rozhodovania súdu žila u svojich rodičov, je nezamestnaná, bez nároku na sociálne dávky. Výdavky otca na byt predstavujú 124,26 eur nájomné a poplatok za elektriku 110,- eur. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že momentálne je otec schopný riadnym spôsobom zabezpečovať potreby maloletých detí. Zvláda starostlivosť o ne, pričom matka nemá vytvorené plnohodnotné podmienky pre realizáciu starostlivosti. Súd tiež prihliadal na vyjadrenia maloletých detí, ktoré zhodne vyjadrili názor, že chcú žiť u otca, s ktorým podľa nich majú aj lepší osobný vzťah. S takýmito závermi súdu súhlasil aj opatrovník maloletých detí. Súd zároveň v zmysle § 37 Zákona o rodine nariadil nad výchovou maloletých detí dohľad, a to v rozsahu jeden rok, tak aby bolo možné skonštatovať, že otec maloletých detí starostlivosť zvláda bezproblémovo a v celom rozsahu. Súd zároveň uložil matke povinnosť platiť výživné vzhľadom na to, že je bez príjmu, výživné tak predstavuje len minimálnu čiastku stanovenú zákonom. Nakoľko v súvislosti so znaleckým dokazovaním vznikli štátu trovy a u otca maloletých detí neboli zistené predpoklady na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, súd mu tak uložil nahradiť polovicu vzniknutých trov štátu, resp. zvyšnú časť po zarátaní zaplateného preddavku.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom zástupcu podala odvolanie matka maloletých detí. Uviedla, že sa nestotožňuje najmä s výrokmi I., II., III. a VIII. Odvolacie dôvody vymedzila v zmysle ustanovení CSP podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/. Súd podľa nej nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odôvodnení odvolania uviedla, že nesúhlasí, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca, aj keď jej bol rozhodnutím súdu umožnený neobmedzený styk s deťmi. Obáva sa o zdravý psychický vývoj detí, keď súd vôbec nebral do úvahy agresívne správanie otca, ktoré na nej ako matke páchal v minulosti. Podľa nej nie je zrejmé, či súd sledoval a dbal na najlepší záujem maloletých detí. Uviedla, že si hľadala prácu, ak budú maloleté deti v jej starostlivosti, zatiaľ neúspešne. So svojimi deťmi má pekný vzťah, pričom súd podľa jej názoru vytvoril obraz, že nie je dobrá matka. Potvrdila, že je v ťažkej životnej situácii, avšak snaží sa túto zlepšiť. Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní aj z názoru maloletých detí, avšak postoj, ktorý deti prezentujú, môže byť motivovaný rôznymi okolnosťami, napr. aj benevolentnejšou výchovou zo strany otca alebo tým, že sa im v zariadení H. nepáčilo. Poukazovala tiež na skutočnosť, že deti boli u otca od júla 2022, teda v čase školských prázdnin a navyše otec bol v tom čase PN. Je otázne ako sa otec vysporiada so starostlivosťou počas školského roka. Uviedla, že si hľadá bývanie, momentálne žije v dome rodičov, kde by podľa nej mohla bývať aj s maloletými deťmi. Pokiaľ súd konštatoval, že neprispievala na výživné, nebolo to absolútne v jej možnostiach, nemá žiadny príjem, finančne jej pomáha rodina. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodovanie.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadril otec maloletých detí, ktorý uviedol, že s jeho obsahom nesúhlasí. Uviedol, že okresný súd za účasti prokuratúry vykonal rozsiahle dokazovanie, či už formou znaleckého posudku alebo šetrenia v domácnosti a vyhodnotil schopnosti a zručnosti jeho alebo matky postarať sa o potreby detí. Zastáva názor, že súd prvej inštancie vykonal všetky potrebné a nevyhnutné úkony a rozhodol v najlepšom záujme v prospech maloletých detí, preto súhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

4. K podanému odvolaniu sa tiež vyjadril opatrovník maloletých detí, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, ktorý uviedol, že nové dôkazy a návrhy na zmenu rozhodnutia nemá a vzhľadom na vykonané dokazovanie zo strany súdu sa s rozhodnutím stotožňuje.

5. Taktiež sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ktorý uviedol, že po zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca uskutočnil opakované šetrenia v rodine, taktiež aj v škole a škôlke. Neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, s otcom detí majú pekný citový vzťah, do

školy chodia pripravené, čisté, upravené, dochádzka je pravidelná. Otec v styku matke s deťmi nebráni. S deťmi sa matka stretla 07. 10. 2022, výživné doposiaľ neuhradila, deťom prispela potravinami. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa tak v celom rozsahu stotožňuje. Odvolanie matky považuje za nedôvodné.

6. Obdobne sa vyjadrila Okresná prokuratúra Dolný Kubín, ktorá uviedla, že napadnutý rozsudok súdu považuje po stránke vecnej aj formálnej za správny a zákonný. Vydaný bol po vykonaní dostatočného dokazovania, pričom námietky matky maloletých detí sú skôr hodnotením niektorých vykonaných dôkazov a celkovým subjektívnym názorom na vydané rozhodnutie súdu. Z hľadiska skutočností popísaných matkou maloletých detí v podanom odvolaní nevytvára dôvod na zmenu napadnutého rozsudku. Matka neuvádza žiadne nové skutkové okolnosti, v podstate opakovane konštatuje svoje tvrdenia, ktoré prezentovala aj na pojednávaní a ktoré boli z väčšej časti vyvrátené ostatnými dôkazmi. Rozsudok súdu prvej inštancie žiadala potvrdiť.

7. Obdobne sa vyjadrila aj Krajská prokuratúra v Žiline, ktorá v odvolacom konaní vstúpila do konania.

8. Matka maloletých detí vo svojej replike k vyjadreniu otca uviedla, že naďalej trvá na podanom odvolaní. Podľa nej sa o deti vždy príkladne starala, vyjadrenia Centra H., kde určitý čas s deťmi žila, nemôžu byť smerodajné a nie sú ani pravdivé vo vzťahu k jej osobe. Napriek vyjadreniam aj prokuratúry, opatrovníka opakovane žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a obsahu odvolania odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie, pričom následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP).

11. V danom prípade je nepochybné, že súd prvej inštancie rozhodoval na základe návrhu otca maloletých detí o zmene výchovného prostredia a následne aj vo veci nariadenia dohľadu nad starostlivosťou o maloleté deti. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že návrh otca na zmenu výchovného prostredia bol oprávnený s tým, že s takouto zmenou súhlasili aj maloleté deti. Je nepochybné, že po rozvoze manželstva matka maloletých detí žila s deťmi v Centre sociálnych služieb H. v zariadení núdzového bývania v C. P.. Nie v celom rozsahu matka výchovu maloletých detí zvládala, navyše nebola schopná sa zamestnať a zabezpečiť iné vhodné bývanie pre deti, z ktorých tri už navštevujú základnú školu. V tomto smere iniciatívu prevzal otec maloletých detí, ktorý zabezpečil trojizbový byt, je pracovne činný a je schopný zabezpečovať všetky potreby maloletých detí. K takémuto záveru došiel súd aj na základe znaleckého dokazovania, kde zo strany otca neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili z jeho strany riadnemu zabezpečovaniu potrieb a výchovy maloletých detí. Naopak matka v súčasnej dobe nie je schopná tieto potreby v celom rozsahu zabezpečovať. Z odvolania matky vyplynulo, že táto nesúhlasila s tým, že rozhodoval súd v Dolnom Kubíne, avšak zo spisu vyplynulo, že návrh bol podaný Okresnému súdu Čadca, ktorý konštatoval, že v čase začatia konania príslušným na rozhodovanie o veci bol Okresný súd Dolný Kubín, kde bola prenesená príslušnosť súdu. Voči tomuto rozhodnutiu súdu matka sťažnosť nepodala, a preto ako miestne príslušný rozhodoval o veci Okresný súd Dolný Kubín. Formálne matka nesúhlasila s rozsudkom okresného súdu, avšak konkrétne neuviedla, v čom mala byť zmena pomerov, tak aby odvolací súd mohol inak posúdiť skutkový a právny stav oproti súdu prvej inštancie. Matka maloletých detí uviedla, že nebýva v zariadení H., avšak naďalej nemá zabezpečené vlastné bývanie, ktoré by bolo vhodné aj ako bývanie pre maloleté deti. Býva u svojich rodičov, je bez zamestnania a bez príjmu. Aj z vyjadrenia pracovníkov H., resp. znaleckého dokazovania vyplynulo, že nie je momentálne schopná samostatne sa starať o maloleté deti a zabezpečovať všetky potreby nielen pre deti, ale ani pre samu seba. Naopak otec maloletých detí vyvinul maximálne úsilie, aby zabezpečil pre deti vhodné bývanie, je pracovne činný a ako vyplynulo aj z nasledujúcich správ po prešetrení pomerov v rodine alebo v škole, doposiaľ starostlivosť o deti zvláda. Za týmto účelom súd správne nariadil aj dohľad nad starostlivosťou o maloleté deti, a teda aj takýmto

spôsobom je zabezpečené dohliadanie nad tým, aby deti mali k dispozícii čo najlepšiu starostlivosť nielen materiálnu, ale aj citovú. Samotné maloleté deti odmietli žiť spoločne s matkou a uprednostnili starostlivosť otca.

12. K odvolaniu matky súd uvádza, že v čase rozhodovania súdu matka nemala vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o štyri maloleté deti a vo svojom odvolaní neuviedla nové skutočnosti, len poukazovala na jej snahu o zlepšenie jej samotného materiálneho zabezpečenia tým, že v budúcnosti si hľadá primerané pracovné uplatnenie v spoločnosti a potom by bola schopná aj lepšie zabezpečovať samotné potreby maloletých detí. Súd však musí vychádzať zo skutkového stavu, ktorý je aktuálny v čase jeho rozhodovania, nie zo stavu, ktorý v budúcnosti len môže byť.

13. Vychádzajúc z uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zodpovedalo zistenému skutkovému stavu, pričom súd správne aplikoval aj jednotlivé zákonné ustanovenia. S jeho rozhodnutím sa odvolací súd plne stotožnil a keďže matka maloletých detí v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav odvolacím súdom, z týchto dôvodov potom odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 396 CSP v spojení s ust. § 52 CMP a konštatoval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).